

N:o 100.

Af herr **M. Alsterlund**, om lagbestämmelse rörande förmånsrätt för oguldet landtmäteriarfvide.

Att arbetaren är sin lön värd torde väl ingen vilja bestrida, lika litet som att lagen bör, så framt ej annans bättre rätt derigenom förnärmis, tillförsäkra arbetaren att utfå denna sin lön. Denna allmänna sats synes dock ej vara fullt erkänd i nu gällande lagbestämmelser i hvad den rör landtmätarens säkerhet att utfå sitt arfvide för verkställda skiftesförrättningar.

Högsta domstolen har nemligen förklarad, senast i ett nådigt utslag den 8 januari 1888, att in-teckning i jordegendom har förmånsrätt framför landtmäteriarfvide. Således, om tillgångarna ej medgifva att så väl in-teckningsinnehafvaren som landtmätaren kunna utfå sin rätt, anses den förre der-till mera berättigad än den senare. Men jag hemställer, hvilkens rätt här vid lag är mera förnärmad, in-teckningsinnehafvarens, hvilken vare sig af lättsinne eller oförstånd och utan att göra sig underrättad, om hemmanet undergått laga skifte, placerat sina penningar i ett öfver värdet in-tecknad-t hemman, eller landtmätarens, en lönlös tjänsteman, som på grund af veder-börligt förordnande varit tvungen att, vare sig med eller utan egen önskan, verkställa förrättningen. Jag medgifver, att man icke utan största varsam-het bör öka de tysta förmånsrätternas antal, men enär antagas måste, att landtmätaren genom sitt arbete ökat hemmanets värde och således äfven in-teckningens säkerhet med minst lika mycket och oftast med mångdubbla värdet af arfvodet, så synes mig också rättvist vara, att landtmätaren fram-för in-teckningsinnehafvaren bör utfå sin rätt; och då genom Kongl. Maj:ts

lag den 1 maj 1885 förmånsrätt är medgifven framför inteckningar för de vid ett laga skifte uppkomna liqvider delegarne emellan, finnes ju icke något skäl, hvarför ej landtmätaren bör åtnjuta samma förmån för arfvodet.

Landtmätaren är helt säkert den mest vanlottade af alla rikets tjänstemän. Han saknar icke allenast lön, utan han är dessutom skyldig att utan ersättning renovera bland annat karta och beskrifning öfver alla laga skiften. Ut i underdånigt utlåtande den 31 oktober 1874 har landtmäteristyrelsen bestämdt förklarat, att någon ersättning för den publika renovationen icke ingått i någon af landtmäteritaxans bestämmelser, ej ens för de kontanta utgifter, som fordras för papperet till densamma, hvilket förklarande afgafs med förväntadt bifall till den på pröfning beroende frågan om lön åt ett visst antal kommissionslandtmätare.

För att åstadkomma rättvisa emellan rättigheter och skyldigheter bör efter mitt förmenande staten skydda landtmätaren, så att han kan utfå sitt mången gång med de största helsoprövande ansträngningar förvärfvade arfvode, hvilket han under nuvarande lagbestämmelser lätteligen kan gå miste om; ty hvad hindrar en delegare uti ett skifteslag att låta inteckna sitt hemman öfver värdet samt under tysta förbehåll sälja detsamma åt någon ruinerad person, hvilken vid tiden för skiftets afslutande synes vara hemmanets egare, och som således är den, hvilken landtmätaren måste hålla sig till för att utfå sin rätt, d. v. s. sitt arfvode. Denne hemmansbo eger intet, hemmanet är öfverintecknadt, och den lönlöse tjänstemannen får ingenting, men hans renovationsskyldighet till staten kvarstår i hela sin obilliga stränghet.

Med anledning af hvad jag haft äran anföra, får jag därför vördsamt föreslå,

att sådan ändring göres i 17 kap. handelsbanken, att förmånsrätt för oguldet landtmäteriarfvode må erhållas framför i hemmans fastighet intecknad gäld.

Jag anhåller att denna motion måtte remitteras till lagutskottet.

Stockholm den 29 januari 1891.

M. Alsterlund.